

μητρός μου. Ὁφείλω νὰ τοὺς τιμῶ, νὰ τοὺς ἀγαπῶ.

— Θὰ ὄφρεις, ἂν ἦσαν ἀληθῶς γονεῖς σου· ἀλλ' ἂν δὲν εἶναι οὔτε πάππος, οὔτε πατήρ, οὔτε μήτηρ σου, πρέπει καὶ τότε νὰ τοὺς τιμᾷς καὶ νὰ τοὺς ἀγαπᾷς;

— Δὲν ἤκουσες λοιπὸν τὴν διήγησιν τοῦ πατρός μου;

— Τί ἀποδεικνύει αὐτὴ ἡ διήγησις; Ἀπόλεσαν αὐτοὶ παιδίον τῆς ἡλικίας σου, τὸ ἐζήτησαν, καὶ εὗρον παιδίον τῆς ἡλικίας τοῦ ἀπολεσθέντος. Ἴδου τὸ πρᾶγμα.

— Ἀπομονῶς ὅτι τὸ παιδίον των τοῖς ἀφῆρθη καὶ ἐγκατελείφθη εἰς τὴν πόρον Βρετείλ, καὶ ὅτι εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος εὗρέθη τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν, καθ' ἣν τὸ παιδίον των ἀπολέσθη.

— Καὶ διατί δύο παιδιὰ νὰ μὴ ἐξετέθησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς τὴν πόρον Βρετείλ; Τί ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ὑπασυνόμος δὲν ἠπατήθη πέμψας τὸν Δρισκόλλ εἰς Χαβανόν.

— Ἀνοησίας!

— Ἴσως. Ὅ,τι λέγω καὶ ἐξηγῶ εἶναι ἀνόητον ἴσως, ἀλλὰ διότι κακῶς τὸ λέγω καὶ τὸ ἐξηγῶ, διότι τὸ πνεῦμά μου δὲν βοηθεῖ. Ἄλλος θὰ τὸ ἐξηγήσει καλῆτερα, καὶ θὰ ἐφαίνετο τὸ λεγόμενον πολὺ γνώστικόν. Ἐγὼ εἶμαι ἀνόητος. Ἴδου τὸ πρᾶγμα.

— Φεῦ! δὲν εἶναι τοῦτο τὸ πρᾶγμα.

— Ὅπως δῆποτε, πρέπει νὰ προσέξῃς ὅτι δὲν μοιᾶζεις οὔτε τὸν πατέρα σου, οὔτε τὴν μητέρα σου, οὔτε ἔχεις τὰ μαλλία ξανθὰ ὡς οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ σου· καὶ ὄλων, μ' ἐννοεῖς; ὄλων αὐτῶν τὰ ξανθὰ μαλλία εἶναι ὅμοια. Διατί δὲν ἔχεις καὶ σὺ τὰ ἴδια; Προσέτι ὑπάρχει καὶ ἄλλο πρᾶγμα πολὺ παράδοξον. Πῶς ἄνθρωποι μὴ πλούσιοι ἐδαπάνησαν τόσα διὰ ν' ἀνεύρουν ἐν παιδίον; Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐγὼ φρονῶ ὅτι δὲν εἶσαι τῆς οἰκογενείας Δρισκόλλ. Ἡξέρω ὅτι εἶμαι ἀνόητος· μοὶ τὸ εἶπον πάντοτε· εἶναι σφάλμα τῆς κεφαλῆς μου. Ἀλλὰ δὲν εἶσαι Δρισκόλλ, καὶ δὲν πρέπει νὰ μείνης μετὰ τῶν Δρισκόλλ. Ἄν ὅμως θέλῃς καὶ καλὰ νὰ μείνης, τότε μένω κ' ἐγώ. Πρέπει ὅμως νὰ γράψῃς εἰς τὴν μάναν Βαρβερίναν καὶ νὰ τὴν ζητήσῃς νὰ σ' εἰπῇ πῶς ἀκριβῶς ἦσαν τὰ σπάργανα. Ὅταν λάβῃς τὸ γράμμα της, θὰ ἐρωτήσῃς τὸν πατέρα σου, ὡς τὸν λέγεις, καὶ τότε ἴσως ἀρχίσωμεν νὰ ἐλέπωμεν φῶς. Ὡς τότε δὲν τὸ κουνῶ, καὶ ὅ,τι καὶ ἂν εἰπῇς μένω πλίσιον σου. Ἄν εἶναι ἀνάγκη ἐργασίας, θὰ συνεργασθῶμεν.

— Ἄλλ' ἂν μίαν ἡμέραν ἐκτύπα κάνεις τὸν Ματτίαν εἰς τὴν κεφαλῆν.

Ὁ Ματτίας ὅμως ἐμειδίασε θλιβερῶς.

— Δὲν θὰ ἦτον τὸ χειρότερον τοῦτο. Δὲν ποιοῦν τὰ κτυπήματα ὅταν κτυπᾶται τις διὰ τὸν φίλον του.

[Ἐπειτα συνέχισα].

Ἡ γεροντικὴ μαγία ὑπερβαίνει τὴν νεανικὴν.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ συστήματος τοῦ κόσμου.

Τὸν Κέπλερ δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν διὰ τὴν μεγαλοφυίαν του παρὰ τὸν σύγχρονον αὐτῷ Γαλιλαῖον. Ἐγεννήθη ἐν Weil τῆς Βυρτεμβέργης ἑπτὰ ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Γαλιλαίου καὶ 28 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κοπερνίκου. Ὁ ἀνὴρ, ὅστις ἐπωνομάσθη κατόπιν ὁ νομοθέτης τοῦ σύραου, ἦτο ἐν ἡλικίᾳ δώδεκα ἐτῶν ὑπηρετικῆς καπηλείου. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ Αἰκατερίνη Γουλδενμάν, ὑπηρετρία ξενοδοχείου, οὔτε ν' ἀναγνώσῃ ἤξευρεν οὔτε νὰ γράψῃ. Ὁ πατήρ του Ἐρρίκος Κέπλερ εἶχεν ὑπηρετήσει ἐν τῷ στρατῷ τοῦ δουκὸς τῆς Ἀλβίας εἰς τὸν κατὰ τῶν Κάτω Χωρῶν πόλεμον. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του ὁ στρατιώτης οὐδευίαν ἔχων περιουσίαν, ἤνοιξε καπηλεῖον ἐν Ἐλμερδίνγκεν, καὶ ἀπέσυρε τὸν υἱὸν του ἀπὸ τοῦ σχολείου ὅπως τὸν ἔχη βοηθόν· ἀλλ' ὁ παῖς ἦτο ἀδύνατος καὶ φιλάσθενος, ὥστε μετ' οὐ πολὺ τὸν ἀπέστειλε καὶ πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον διὰ νὰ ἐκμάθῃ τὴν θεολογίαν. Δεκατετραετῆς ὢν ὁ νέος Κέπλερ ἐγένετο δεκτὸς δωρεάν ἐν τῇ ἱερατικῇ σχολῇ τοῦ Maulbrunn. Τὸ τοιοῦτον ἦτο εὐκόλον ἐν τῇ διαμαρτυρομένη Γερμανίᾳ, ἔνθα ἡ ἐκπαίδευσις ἦτο ἤδη πανταχοῦ διαδεδομένη μετ' ἀξιεπαινοῦ ἐλευθεριότητος. Ὁ Κέπλερ διεζήγαγε λαμπρῶς τὰς σπουδὰς του, ἀλλ' ἐπεδόθη εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ παρήτησε τὴν θεολογίαν. Ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι δύο ἐτῶν διωρίσθη καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν ἐν Groetz τῆς Στυρίας, ἧς διοικητῆς ἦτο τότε ὁ Ἀρχιδουξ τῆς Αὐστρίας Κάρολος, καθολικὸς τὸ θρησκευμα.

Ὁ Κέπλερ ἐδίδασκε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν ἀστρονομίαν. Λαθῶν μετὰ τινα χρόνον τὴν ἐντολὴν νὰ συντάξῃ ἡμερολόγιον, ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ τὴν γρηγοριανὴν μεταρρύθμισιν, ἣν οἱ ἀμύθητοι αὐτοῦ διαμαρτυρούμενοι μετὰ πεισμονῆς ἀπέκρουον. Ὁ μέγας ἀστρονόμος δὲν ἀπρηνήθη ὅμως τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ πεποιθήσεις, καθότι ἐθεώρει τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς ἐπιστημονικὸν ὄλως. Ὁ Κέπλερ ὅπως καταστήσῃ τὰ ἡμερολόγια του πλέον περιζήτητα, κατεχώρισεν ἐν αὐτοῖς ἀστρολογικὰς προφητείας, ὧν τινες ἐπραγματοποιήθησαν περιποησάσαι αὐτῷ φήμη. Μὴ ὢν ἐντελῶς ἀπηλλαχμένος τῶν προλήψεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, σπουδαίως ἐπίστευεν ὅτι οἱ ἀστέρες ἔχουσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγε δὲ ὅτι ἡ ἀστρολογία θυγάτηρ οὖσα τῆς ἀστρονομίας ὀφείλει νὰ διατρέφῃ τὴν μητέρα αὐτῆς. Ἄλλως ὁ Κέπλερ δὲν προσεπάθει νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς πελάτας του, πρὸς δὲ τοὺς συμβουλευομένους αὐτὸν ἔλεγεν ἐνίοτε, ὡς ὁ Τειρεσίας πρὸς τὸν Ὀδυσσεύ, ὅτι ταῦτα θὰ συμβῶσιν ἢ ἐκεῖνα.

Ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ συγγράμματι (Mysterium cosmographicum) ὁ Κέπλερ τὸ πρῶτον ἀπέ-